

TEATR WIELKI

OPERA
NARODOWA
Rok narodzin 1778

Dyrektor naczelny / General director
Sławomir Pietras
Dyrektor artystyczny / Artistic director
Mariusz Treliński

Compañía Nacional de Danza

Narodowy Zespół Tańca z Madrytu

Dyrektor artystyczny / Artistic director
Nacho Duato

Występy gościnne / Guest performances
20, 21 maja / May 2005
Teatr Wielki - Opera Narodowa
Warszawa / Warsaw

Arcangelo

Choreografia
Choreography
NACHO DUATO

Muzyka / Music
ARCANGELO CORELLI *Concerti Grossi* op. 6
Concerto grosso nr 9: Preludio (Largo)
Concerto grosso nr 8: Vivace-Grave, Adagio-Allegro
Concerto grosso nr 10: Preludio (Andante largo)
Concerto grosso nr 11: Sarabanda (Largo), Preludio (Andante largo)
Concerto grosso nr 4: Adagio-Vivace
Concerto grosso nr 7: Andante largo
Concerto grosso nr 2: Largo
ALESSANDRO SCARLATTI *Il Primo Omicidio*
Aria *„L'innocenza"*

Dekoracje / Sets **NACHO DUATO** | *Kostiumy / Costumes* **NACHO DUATO i ISMAEL AZNAR**
Reżyseria świateł / Light design **BRAD FIELDS**

Prapremiera / World premiere: **Teatro Real de Madrid, 31 maja / May 2000 | Compañía Nacional de Danza**

Cautiva

Choreografia
Choreography
NACHO DUATO

Muzyka / Music
ALBERTO IGLESIAS

Scenografia / Sets and costumes **NACHO DUATO**
Reżyseria świateł / Light design **NICOLÁS FISCHTEL**

Prapremiera / World premiere: **Teatro de Madrid, 12 kwietnia / April 1993 | Compañía Nacional de Danza**

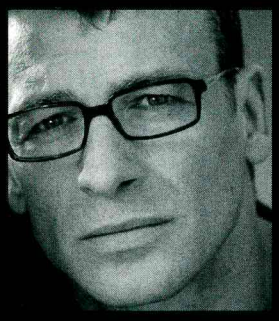
Por vos muero

Choreografia
Choreography
NACHO DUATO

Muzyka / Music
MUZYKA HISZPAŃSKA XV I XVI WIEKU / SPANISH MUSIC OF THE 15th AND 16th CENTURIES:
Venegas de Henestrosa *Villancico II (Al revuelto de una garza)*, *Romance I (Pues no me queréis hablar)*, *Romance II (Mira Nero de Tarpeya)*
Pedro Guerrero *Moresca (La perra mora)*
Diego Ortiz *Pasamezzo moderno*
Pedro Ruimonte *Villancico (Madre la mi madre)*
Antonio Martín y Coll *Danza (El Villano)*
Juan Vasquez *Romance de Don Beltrán (Los braços traygo cansados)*
Cristóbal de Morales *Requiem (Pie Jesu)*
Mateu Flecha *Dindirindin* de la *Ensalada La Bomba*
Tradicional catalana *El Mestre*
ze zbiorów / from:
Cançons de la Catalunya millenaria, *Canciones y Danzas de Espana*, *Espana - Antología de la Música Espanola*
Nagranie / Recording La Capella Reial de Catalunya pod dyrekcją Jordi Savalla

Dekoracje / Sets **NACHO DUATO** | *Kostiumy / Costumes* **NACHO DUATO i ISMAEL AZNAR**
Reżyseria świateł / Light design **NICOLÁS FISCHTEL** (A.A.I.)
Tekst / Text **GARCILASO DE LA VEGA** | *Głos / Voice* **MIGUEL BOSÉ**

Prapremiera / World premiere **Teatro de Madrid, 11 kwietnia / April 1996 | Compañía Nacional de Danza**

NACHO DUATO Dyrektor artystyczny Compañía Nacional de Danza. Światowej sławy choreograf i tancerz hiszpański. Urodził się w Walencji. Naukę tańca rozpoczął w wieku 18 lat w londyńskiej Rambert School, studia baletowe kontynuował w Mudra School Maurice'a Béjarta w Brukseli, a następnie w The Alvin Ailey American Dance Center w Nowym Jorku. W 1980 roku podpisał swój pierwszy zawodowy kontrakt z zespołem Cullberg Ballet w Sztokholmie, a rok później Jirí Kylián zaprosił go do współpracy z holenderskim Nederlands Dans Theater. Wrodzony talent artysty szybko sprawił, że Nacho Duato zaczął poszukiwać poza samym tańcem innej drogi twórczej i spróbował swoich sił jako choreograf. Jego pierwsza próba w tej dziedzinie odniosła ogromny sukces. W 1983 roku balet *Jardí Tancat* oparty na hiszpańskiej i katalońskiej muzyce jego rodaka Mª del Mar Boneta zdobył pierwszą nagrodę na Międzynarodowych Warsztatach Choreograficznych w Kolonii. Ogromne zainteresowanie dokonaniami choreograficznymi artysty na całym świecie spowodowało, że dzisiaj jego prace znajdują się w repertuarze takich zespołów baletowych, jak: Cullberg Ballet, Nederlands Dans Theater, Les Grands Ballets Canadiens, Deutsche Oper Ballet, Australian Ballet, Stuttgart Ballet, Ballet Gulbenkian, Finnish Opera Ballet, San Francisco Ballet, Royal Ballet i American Ballet Theatre. W 1988 roku Nacho Duato został, obok Hansa van Manena i Jiríego Kyliána, stałym choreografem Nederlands Dans Theater. Począwszy od 1990 roku na zaproszenie Instituto Nacional de las Artes Escénicas y de la Música, działającego przy hiszpańskim Ministerstwie Kultury, Nacho Duato jest dyrektorem artystycznym Compañía Nacional de Danza. Laureat wielu nagród i wyróżnień, otrzymał m.in.: VSCD Gouden Dansprijs (Złotą Nagrodę Tańca, 1987), Złoty Medal Zasługi dla Sztuk Pięknych przyznany przez rząd Hiszpanii (1998), Benois de la Danse, jedną z najbardziej prestiżowych międzynarodowych nagród w dziedzinie choreografii przyznaną przez Międzynarodowe Stowarzyszenie Tańca za pracę *Multiplicity. Forms of Silence and Emptiness* (2000) oraz Narodową Nagrodę Tańca (2003). Posiada tytuł Kawalera Orderu Sztuki i Literatury, przyznawany corocznie przez Ambasadę Francuską w Hiszpanii (1995).

COMPAÑÍA NACIONAL DE DANZA Zespół został założony w 1979 roku pod nazwą Ballet Nacional de España Clásico, a jego pierwszym dyrektorem artystycznym był Víctor Ullate. W 1983 roku dyrekcję zespołu - już pod zmienioną nazwą - Ballets Nacionales Español y Clásico objęła María de Avila. Wtedy też z zespołem współpracował pochodzący z Ameryki Północnej tancerz i choreograf Ray Barra, mieszkający na stałe w Hiszpanii. Wkrótce został on mianowany asystentem dyrektora baletu. Funkcję tę pełnił do roku 1990. Stworzył dla zespołu kilka interesujących choreografii. W 1987 roku dyrektorem artystycznym zespołu została słynna rosyjska primabalerina Maja Plisiecka. Kiedy w czerwcu 1990 roku stanowisko dyrektora artystycznego Compañía Nacional de Danza objął znany już w świecie tancerz i choreograf Nacho Duato, oznaczało to dla zespołu cały szereg innowacyjnych zmian w jego strukturze i repertuarze. Niewzruszonym zamiarem Duato było przekształcenie go w zespół mający przede wszystkim własną osobowość, reprezentujący dużo bardziej współczesny styl tańca, lecz nie zapominający o klasycznych kanonach sztuki baletowej. Aby osiągnąć ten cel, Duato postanowił regularnie włączać do istniejącego już repertuaru zespołu nowe choreografie, tworzone specjalnie dla Compañía Nacional de Danza przez twórców o światowej renomie, a także i inne dzieła cieszące się już uznaniem na światowych scenach baletowych. Kierując zespołem artysta cały czas wzbogaca Compañía Nacional de Danza dzieląc się z tancerzami swoją wiedzą, doświadczeniem i pracą choreografa, wszystkim tym, za co chwali go krytyka i nagradzają eksperci na całym świecie.

Dyrektor artystyczny
NACHO DUATO

Pierwsi soliści
Mar Baudesson, Tamako Akiyama, Yolanda Martín, Luisa María Arias, Rafael Rivero, Susana Riazuelo, Swee Boon Kuik, Dimo Kirilov, Oscar Salomonsson, Alejandro Álvarez

Corps de ballet
Liu Balocchi, Lucía Barbadillo, Ana Tereza Gonzaga, Christelle Horna, Marina Jiménez, Emilija Jovanovic, Miriam Kescherman, Ana María López, Andrea Méndez, Inés Pereira, Nadja Sellrup, José Carlos Blanco, Gentian Doda, Fabrice Edelmann, Amaury Lebrun, Francisco Lorenzo, Isaac Montllor, Mathieu P. Rouviere, Jens Rosen, Joel Toledo, Héctor Torres

Koordynator artystyczny **Hervé Palito**. Asystent dyrektora artystycznego **Carlos Iturrioz**
Korepetytor **Yoko Taira**. Baletmistrz **Kim McCarthy**. Pianista **Carlos Faxas**
Inspicjent **José Álvaro Cotillo**. Fizykoterapeuta **Luis Gadea**. Masażysta **Mateo Martín**

Dyrektor **Carmen Bofarull**
Promocja i kontakty zagraniczne **Maite Villanueva**. Produkcja **Sonia Sánchez**
Administracja **Aida Pérez**. Dział kadr **José Antonio Beguiristáin**. Konserwacja urzadzeń **Ana Galán**
Zespół produkcyjny **Francisco Javier Serrano**, **Cristina González**, **Luis Martín Oya**
Dział promocji **Luis Tomás Vargas, Adela Gutiérrez**. Asystent dyrektora ds. administracji **Cristina Sánchez**
Dyrektor techniczny **Marcelo Suárez**. Asystent dyrektora technicznego **Ricardo Virgós**
Montażyści **Francisco Padilla, Carlos Martínez**. Elektrycy **Lucas González, Juan Carlos Gallardo**
Akustycy **Jesús Santos, Pedro Álvaro**. Garderobiani **Sagrario Martín**, **Mª Paz Pérez**, **Carmen Ortega**. Asystent **Valeriana Bon**
Rekwizytor **José Luis Mora**. Magazynier **Reyes Sánchez**. Portierzy **Miguel Angel Cruz**, **Teresa Morató**, **Federico Cordero**

Organizacja tournée zespołu w Polsce **JsArt Agency**. Opieka impresaryjna w Warszawie **Maria Gudaniec**
Wykorzystano teksty i ilustracje dostarczone przez **Compañía Nacional de Danza**. Przekład z języka angielskiego **Joanna Dutkiewicz**
Na okładce: Tamako Akiyama w balecie *Arcangelo*, fot. **Fernando Marcos**
Zdjęcia **Bernardo Doral** (portret Nacho Duato), **Fernando Marcos** (*Arcangelo*), **Carlos León** (*Cautiva*), **Guillermo Mendo** (*Por vos muero*).
Opracowanie programu **Katarzyna Budzyńska**. Projekt graficzny **Jacek Wąsik**
Druk **Zakład Poligraficzny Jacek Witkowski**. Wydawca **Teatr Wielki - Opera Narodowa**. Warszawa 2005. **Cena 6 zł**

Arcangelo to refleksja na temat nieba i piekła. Dzieło oparte jest na wspaniałych *Concerti grossi* włoskiego kompozytora Arcangela Corellego, a kończy się arią z opery Scarlattiego *Il Primo Omicidio*. Nacho Duato wykorzystał *lenta* i *adagia* w innej kolejności, niż w oryginale. Balet opowiada o poszukiwaniu wolności poprzez śmierć jako sposobu dotarcia do raju, który przyniesie nam wyzwolenie. Kompozytor Arcangelo Corelli zaczął muzykować już w wieku siedmiu lat, jako skrzypek w Bolonii (1670). Uznawany był za elitarnego instrumentalistę oraz za jednego z najbardziej wpływowych kompozytorów swoich czasów. Większość życia spędził w Rzymie, gdzie zmarł w 1713 roku. Gatunek *concerto grosso* rozwinął się podczas pierwszych trzech dekad XVII wieku. W owych czasach niezwykle popularne było tworzenie muzyki scenicznej. Orkiestry liczące ponad 100 muzyków były powszechne. Aby ożywić stabilność tak liczebnych zespołów, pierwsi muzycy z sekcji smyczkowych oddzielali się od reszty tworząc bardziej elastyczną grupę - *concertino*. Forma *concerto grosso* wywodzi się z naprzemiennej gry obu grup. Corelliego można śmiało uznać za twórcę jego klasycznej formy. Szczególną cechą tych *concerti grossi* na orkiestrę smyczkową jest klasyczna równowaga muzyki barokowej, wspaniała klarowność, prostota wątku i struktury oraz pełna zgodność między formą i treścią.

Cautiva to oryginalna choreografia stworzona dla zespołu Compañía Nacional de Danza przez Nacho Duato do muzyki baskijskiego kompozytora Alberto Iglesiasa. Inspiruje ten balet płomienna muzyka, a oniryczny charakter choreografii i seria konfrontowanych ze sobą obrazów opowiadają historię *cautivy* (branki). Całą koncepcję utworu przekazuje główna postać żeńska zmagająca się ze swoimi wątpliwościami i nieustanną walką ze światem fantazji, miłości i śmierci. „Skomponowałem *Cautivę* - pisze kompozytor Alberto Iglesias - z zamiarem, by główna idea utworu była silnie zabarwiona emocjonalnie, a jednocześnie miała charakter irracjonalny, co wpływa na wieloznaczny odbiór tej muzyki. Teksty Joyce'a i Pounda, które tu ze sobą konfrontuję, sprawiają, że postacie obojga bohaterów prowadzą ze sobą na scenie bezpośredni dialog, a nie opowiadają każde z osobna swoją własną historię. Przemieszczają się więc wraz z muzyką, na przemian gubiąc się i ponownie spotykając. Potęga rzeczy nieracjonalnych, ciemnej strony rozumu jest czymś niezbędnym w muzyce. Być może to właśnie tutaj muzyka i taniec łączą się wzbudzając w nas dreszcz".

W balecie *Por vos muero* inspiracją dla Nacha Duato stała się dawna muzyka hiszpańska XV i XVI wieku oraz teksty najpiękniejszych wierszy hiszpańskiego poety Garcilasa de la Vegi. Muzyka i poezja łączą tu niewątpliwie nowoczesny taniec z jego historycznym odniesieniem. W XV i XVI wieku tańce stanowiły część emocjonalnej ekspresji wyrażanej przez wszystkie warstwy społeczne i trafnie odzwierciedlały kulturę minionych epok. *Por vos muero* to hołd oddany niezwykle istotnej roli, jaką odgrywał taniec podczas wszelkich ważkich wydarzeń tamtych czasów.

Mecenas zespołu:
Ministerstwo Kultury
Hiszpanii

MINISTERIO
DE CULTURA
ESPAÑA

Companhia Nacional de Dança